

Dokument z posiedzenia

B9-0505/2022

21.11.2022

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie poszanowania praw człowieka w Egipcie
(2022/2962(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Maria Arena, Pierfrancesco Majorino
w imieniu grupy S&D

B9-0505/2022

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie poszanowania praw człowieka w Egipcie
(2022/2962(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Egiptu, zwłaszcza rezolucję z 18 grudnia 2020 r. w sprawie pogorszenia sytuacji w zakresie praw człowieka w Egipcie, w szczególności w odniesieniu do przypadku działaczy Egipskiej Inicjatywy na rzecz Praw Osobistych¹,
- uwzględniając wspólne oświadczenie prasowe z dziewiątego posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE–Egipt z 20 czerwca 2022 r.,
- uwzględniając oświadczenie UE z 19 czerwca 2022 r. w sprawie dziewiątego posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE–Egipt,
- uwzględniając oświadczenie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka wydane po jego wizycie w Egipcie w dniach 11–13 kwietnia 2022 r.,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z 8 listopada 2022 r. z wezwaniem do uwolnienia przytrzymywanego w więzieniu obrońcy praw człowieka Alai Abdela Fattaha,
- uwzględniając wielokrotne wyrażające obawy oświadczenia ekspertów ONZ ds. praw człowieka, w szczególności ostatnie z 18 listopada, 11 listopada i 7 października 2022 r.,
- uwzględniając egipską strategię w zakresie praw człowieka na lata 2021–2026,
- uwzględniając konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy ratyfikowane przez Egipt,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci, tortur, wolności słowa i obrońców praw człowieka,
- uwzględniając konstytucję Egiptu, w szczególności jej art. 52 dotyczący zakazu wszelkiego rodzaju tortur, art. 73 dotyczący wolności zgromadzeń i art. 93 dotyczący wiążącego charakteru międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z 1981 r. ratyfikowaną przez Egipt 20 marca 1984 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,

¹ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 176.

- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Egipt zorganizował 27. Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC) (COP27) w Szarm el-Szejk 6–18 listopada 2022 r., oraz że udział w niej – według doniesień – utrudniano działaczom na rzecz praw człowieka; mając na uwadze, że ciągle i uporczywe represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka trwają od lat, pod pretekstem bezpieczeństwa, co podważa uzasadnione prawa obywateli do udziału w sprawach publicznych;
- B. mając na uwadze, że aresztowania i zatrzymania obrońców praw człowieka, zamrożenie aktywów organizacji pozarządowych i ich rozwiązywanie oraz ograniczanie swobody podróżowania obrońców praw człowieka stworzyły atmosferę strachu, która uniemożliwiła egipskim organizacjom społeczeństwa obywatelskiego poważne zaangażowanie się w prace COP27;
- C. mając na uwadze, że we wspólnym oświadczeniu prasowym z dziewiątego posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE–Egipt stwierdzono, że „Egipt i UE są nadal zaangażowane w promowanie demokracji, podstawowych wolności i praw człowieka, równości płci i równych szans jako konstytucyjnych praw wszystkich obywateli, zgodnie z zobowiązaniami międzynarodowymi. W związku z tym obie strony zgodziły się pogłębić dialog polityczny na temat praw człowieka”;
- D. mając na uwadze, że w oświadczeniu UE w sprawie dziewiątego posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE–Egipt stwierdzono, że „obie strony są zobowiązane do odpowiedzialności, praworządności, pełnego poszanowania praw człowieka, podstawowych wolności, promowania demokracji, równości płci i równych szans jako konstytucyjnych praw wszystkich obywateli”;
- E. mając na uwadze, że w oświadczeniu UE w sprawie dziewiątego posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE–Egipt stwierdzono również, że „UE jest nadal zaniepokojona ograniczaniem przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego i naciskami na obrońców praw człowieka w Egipcie, a także ograniczaniem wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, wolności mediów, wolności nauki oraz prawa do pokojowych zgromadzeń i zrzeszania się”;
- F. mając na uwadze, że w tym samym oświadczeniu zauważono, że nowelizacja ustawy o organizacjach pozarządowych w 2019 r. i wydanie zarządzeń na początku 2021 r. miały bezpośredni wpływ na unijne instrumenty pomocy i współpracy dla Egiptu, ponieważ znaczna część współpracy z UE i państwami członkowskimi odbywa się z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które są ważnymi partnerami wykonawczymi, podkreślając jednocześnie znaczenie wkładu społeczeństwa obywatelskiego we wdrażanie priorytetów partnerstwa;
- G. mając na uwadze, że w oświadczeniu potwierdzono, że UE jest gotowa współpracować z Egiptem nad wdrożeniem ustawy w celu stworzenia sprzyjających warunków działania społeczeństwu obywatelskiemu, a także nawiązania konstruktywnego dialogu społecznego i umożliwienia organizacjom, w tym organizacjom zajmującym się prawami człowieka, prowadzenia działalności bez nieuzasadnionych ograniczeń;

- H. mając na uwadze, że podczas wizyty w Egipcie specjalny przedstawiciel UE E. Gilmore prowadził kompleksowe rozmowy ze swoimi egipskimi partnerami, koncentrując się na skutecznej realizacji egipskiej strategii w zakresie praw człowieka, w tym przepisów dotyczących warunków panujących w więzieniach, rozwiązań alternatywnych wobec aresztu tymczasowego i reformy kary śmierci, a jednocześnie, powołując się na indywidualne przypadki, zwrócił uwagę na zgłoszone mu obawy dotyczące traktowania osób zatrzymanych;
- I. mając na uwadze, że niezależni eksperci ONZ i organizacje pozarządowe w dalszym ciągu dokumentują poważne naruszenia praw człowieka popełniane przez rząd egipski i zgłaszają problemy;
- J. mając na uwadze, że chociaż pierwsza w historii egipska strategia w zakresie praw człowieka na lata 2021–2026 budzi zadowolenie, to pomija ona poważne naruszenia praw człowieka mające miejsce teraz i w przeszłości;
- K. mając na uwadze, że rok po publikacji strategii nie nastąpiły istotne zmiany w sytuacji praw człowieka w kraju ani w podejściu władz do pilnych problemów w terenie;
- L. mając na uwadze, że na podstawie jednoznacznych i istotnych dowodów włoska prokuratura oficjalnie oskarżyła czterech egipskich funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa – generała Tariqa Sabira, pułkownika Athara Kamela Mohameda Ibrahima, pułkownika Uhsama Helmiego i majora Magdiego Ibrahima Abdelala Sharifa o porwanie, torturowanie i zabójstwo Giulia Regeniego; mając na uwadze, że władze egipskie próbowały wprowadzić śledczych w błąd i utrudnić postępy w dochodzeniu oraz odrzuciły wnioski włoskiej prokuratury o udzielenie informacji na temat funkcjonariuszy zaangażowanych w porwanie i zabójstwo Regeniego;
- M. mając na uwadze, że 7 lutego 2020 r. w międzynarodowym porcie lotniczym w Kairze arbitralnie aresztowano Patricka George’a Zakiego, badacza zajmującego się kwestią płci kulturowej z ramienia Egipskiej Inicjatywy na rzecz Praw Osobistych i studenta studiów podyplomowych na Uniwersytecie Bolońskim; mając na uwadze, że oskarżono go m.in. o wywrotową propagandę, podżeganie do protestów i aktów terroru, a jego areszt tymczasowy jest stale przedłużany; mając na uwadze, że postawione mu zarzuty nadal nie zostały wycofane i wciąż obowiązuje go zakaz podróży;
- N. mając na uwadze, że według światowego indeksu praw Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych z 2022 r. Egipt znajduje się wśród 10 krajów o najgorszych warunkach zatrudnienia;
- O. mając na uwadze, że ustawa o związkach zawodowych uchwalona w grudniu 2017 r. ogranicza tworzenie niezależnych i wolnych związków zawodowych; mając na uwadze, że prawo do strajku jest poważnie ograniczone, a osoby biorące udział w strajkach są zatrzymywane i ścigane;
- P. mając na uwadze, że pracownicy w Egipcie są pozbawieni podstawowych praw i swobód w miejscu pracy, a wiele niezależnych związków zawodowych próbuje się ponownie zarejestrować po ich arbitralnym rozwiązaniu;
- Q. mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. rząd eskaluje represje wobec obrońców osób

LGBTI+, rutynowo aresztuje i przetrzymuje członków społeczności LGBTI+ oraz poddaje ich torturom, złemu traktowaniu i stosuje przemoc seksualną, a także naraża ich na nieludzkie warunki przetrzymywania; mając na uwadze, że obrońcy osób LGBTI+ są ścigani na mocy przepisów prawnych dotyczących „rozwiązłości” i „prostytcji”;
mając na uwadze, że niedawno na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Kairze zakazano wyświetlania ośmiu filmów pokazujących związki osób tej samej płci i transseksualność;

1. wzywa Egipt do większej gotowości do przestrzegania międzynarodowych standardów praw człowieka i uwolnienia wszystkich osób uwięzionych za pokojowe korzystanie z przysługujących im praw człowieka;
2. ubolewa, że władze egipskie nie wykorzystały COP27, aby poprawić sytuację praw człowieka w tym kraju oraz przestrzegać podstawowych wolności podczas COP27 i po jej zakończeniu, zwłaszcza w odniesieniu do wolności słowa i pokojowych zgromadzeń;
3. wzywa władze egipskie do natychmiastowego uwolnienia setek pokojowo nastawionych osób aresztowanych lub oskarżonych o organizację demonstracji w przestrzeni obywatelskiej podczas szczytu COP27 w Szarm el-Szejk oraz do wycofania wszystkich zarzutów;
4. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wysłuchania apeli o podjęcie działań w odpowiedzi na kryzys praw człowieka w Egipcie, sformułowanych przez Parlament w licznych rezolucjach i oświadczeniach, a także zaleceń lokalnego i międzynarodowego społeczeństwa obywatelskiego, które żąda zajęcia jasnego stanowiska w sprawie sytuacji praw człowieka w Egipcie;
5. przypomina władzom egipskim, że poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności to zasadniczy element stosunków między UE a Egiptem oraz że umożliwienie społeczeństwu obywatelskiemu działania to wspólne zobowiązanie zapisane w priorytetach partnerstwa między UE a Egiptem, zgodnie z egipską konstytucją;
6. wzywa władze Egiptu, aby zagwarantowały wolność w przestrzeni obywatelskiej i sferze publicznej dzięki nowelizacji lub uchynieniu przepisów stosowanych w celu jej ograniczenia oraz do rezygnacji z represji, które ograniczają wolność słowa, pokojowych zgromadzeń, zrzeszania się, rokowań zbiorowych i mediów, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Egiptu w zakresie praw człowieka;
7. wzywa władze egipskie do wycofania wszystkich zarzutów, zamknięcia wszystkich spraw i szybkiego uwolnienia wszystkich działaczy na rzecz praw człowieka, dziennikarzy, blogerów, polityków opozycji i przedsiębiorców niesprawiedliwie zatrzymanych, w tym by uwolnieni zostali Alaa Abdel Fattah, Patrick George Zaki, Mohamed El-Baquer, Mohamed „Oxygen” Ibrahim Radwan, Ezzat Ghoniem, Hoda Abdel Moneim Aisha al-Shater, Mohamed Adel, Ibrahim Metwally Hegazy, Hoda Abdelmoniem, Ahmed Amasha, Abdel Moneim Aboul Fotouh, Mohamed El-Kassas, Ziad Abu El-Fadl, Aisha El-Shater, Mohamed Abo-Houraira, Manal Agrama, Marwa Arafa, Hala Fahmy, Safaa El-Korbagy, Tawfik Ghanim, Seif Thabit, Safwan Thabit, Sherif al Rouby, Anas El-Beltagy, Ahmed Douma, Mohamed Adel Fahmy, Nermin Hussein, Haneen Hossam, Mawadda el-Adham, Ismail Iskandarani, Seif Fateen,

Hisham Genena, Omar Mohammed Ali, Aymen Moussa, Omar el Hout, Ahmed Moussa Abd el-Khaleq, Yehia Helwa, Sayed Moshageb i Ahmed Fayez;

8. wzywa władze egipskie do usunięcia nazwisk pokojowych działaczy, studentów i specjalistów, takich jak Patrick George Zaki i Mahienour al Masry, z listy osób objętych zakazem podróży, co obecnie uniemożliwia im powrót na studia i do pracy, podróż za granicę i odbiór nagród, które powinny być uznawane za dowód ich międzynarodowej renomy;
9. wzywa do natychmiastowego uwolnienia działacza prodemokratycznego i pisarza Alai Abdela Fattaha oraz do umożliwienia mu powrotu do rodziny w Zjednoczonym Królestwie; podkreśla, że Alaa Abdel Fattah odbył niedawno siedmiomiesięczny strajk głodowy w więzieniu w Egipcie, ryzykując życiem, aby zwrócić uwagę na niesprawiedliwe traktowanie, jakiemu go poddano, oraz na los tysięcy więźniów politycznych, a także aby zażądać respektowania jego konstytucyjnego prawa do widzeń z adwokatem i brytyjskim konsulem; zdecydowanie potępia jego trwające prawie dziesięć lat uwięzienie, na podstawie fikcyjnych zarzutów; podkreśla, że gdy jego stan zdrowia dramatycznie się pogorszył i był bliski śmierci, tylko w niewielkim stopniu poprawiła się jego sytuacja: pozwolono mu na dostęp do materiałów piśmiennych, książek i czasopism; ubolewa, że od ponad roku nie miał on kontaktu z adwokatem oraz że naglące apele przywódców międzynarodowych i UE o jego uwolnienie nie zostały wysłuchane;
10. ubolewa, że władze egipskie usiłowały wprowadzić w błąd śledczych i utrudnić dochodzenie w sprawie porwania, torturowania i zamordowania w 2016 r. europejskiego doktoranta Giulia Regeniego; ubolewa, że władze egipskie uporczywie odmawiają przekazania władzom włoskim wszystkich dokumentów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia szybkiego, jawnego i bezstronnego dochodzenia w sprawie zabójstwa Giulia Regeniego, mimo międzynarodowych zobowiązań Egiptu; wzywa Egipt do pełnej współpracy z włoskimi organami sądowymi, przy pełnym poszanowaniu jego zobowiązań międzynarodowych, w dochodzeniu w sprawie uprowadzenia, torturowania i zabójstwa włoskiego studenta Giulia Regeniego, a w szczególności do powiadomienia generała Tariqa Sabira, pułkownika Athara Kamela Mohameda Ibrahima, pułkownika Uhsama Helmiego i majora Magdiego Ibrahima Abdelala Sharifa o wszczęciu postępowania sądowego przeciwko nim we Włoszech;
11. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, aby w kontaktach z Egiptem priorytetowo traktowały konieczność wymiernej poprawy sytuacji praw człowieka, i naciskały w szczególności na uwolnienie arbitralnie zatrzymanych obrońców praw człowieka i dziennikarzy, oraz przypomina, że współpraca w dziedzinie zarządzania migracją i zwalczania terroryzmu, obok względów geopolitycznych, nie powinna odbywać się kosztem praw człowieka i odpowiedzialności za ich łamanie;
12. ponownie wzywa UE i państwa członkowskie, aby na forum Rady Praw Człowieka ONZ bardzo zdecydowanie potępiły nadużycia popełniane przez Egipt oraz zainicjowały wydanie rezolucji ustanawiającej już od dawna potrzebny niezależny mechanizm monitorowania i sprawozdawczości w zakresie naruszeń praw człowieka w Egipcie;

13. wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, aby publicznie zajął zdecydowane stanowisko i wezwał Egipt do uwolnienia więźniów politycznych i zaprzestania masowego nadużywania aresztowań tymczasowych, aby tłumić rzeczywiste lub wyimaginowane protesty;
14. wzywa przedstawicieli delegatury UE i państw członkowskich w Kairze do obserwacji procesów egipskich i zagranicznych dziennikarzy, blogerów, związkowców, obrońców praw człowieka i działaczy społeczeństwa obywatelskiego w tym kraju oraz do odwiedzania ich w areszcie; wyraża głębokie ubolewanie z powodu represji, jakim władze egipskie poddają oskarżonych;
15. ponawia niedawne apele do państw członkowskich o podjęcie działań zgodnie z konkluzjami Rady do Spraw Zagranicznych z 21 sierpnia 2013 r., w których zapowiedziano zawieszenie pozwoleń na wywóz wszelkich urządzeń, które można wykorzystać do tłumienia protestów, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem 2008/944/WPZiB², oraz potępia uporczywe lekceważenie tych zobowiązań przez państwa członkowskie; wzywa państwa członkowskie do wstrzymania wywozu broni do Egiptu, a także technologii służących inwigilacji i innego sprzętu, który może służyć do ataków na obrońców praw człowieka i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, w tym na media społecznościowe, a także może ułatwiać stosowanie represji; apeluje do UE o pełną kontrolę wywozu towarów do Egiptu, zwłaszcza takich, które można użyć do represji, torturowania lub wykonywania kary śmierci;
16. wzywa władze egipskie, aby szanowały prawo do życia i zaprzestały wykonywania wyroków śmierci, na które skazano setki osób, w tym dzieci, oraz aby zaprzestały nadużywania stanu wyjątkowego, fikcyjnych procesów oraz aresztu tymczasowego;
17. wzywa Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny i inne międzynarodowe instytucje finansowe do dochowania należytej staranności w zakresie praw człowieka przed wypłatą funduszy Egiptowi, aby zapewnić maksymalną przejrzystość, zapobiegać korupcji oraz zagwarantować znaczący i bezpieczny udział podmiotów prywatnych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w dostępie do tych funduszy;
18. wzywa władze Egiptu, aby przyspieszyły uchwalenie kompleksowej ustawy o przemocy wobec kobiet;
19. wzywa władze Egiptu do przyjęcia skutecznego prawa przeciwko małżeństwom dzieci;
20. wzywa władze egipskie, aby zaprzestały aresztowań i ścigania za odbywające się za obopólną zgodą stosunki seksualne osób dorosłych, w tym między osobami tej samej płci lub zgodnie z ich ekspresją płciową, oraz aby natychmiast uwolniły osoby LGBTI+, które są arbitralnie przetrzymywane, często w nieludzkich warunkach;
21. ponownie zdecydowanie popiera apel ekspertów ONZ do Sekretariatu UNFCCC o opracowanie kryteriów dotyczących praw człowieka, do których przestrzegania muszą zobowiązać się państwa, które będą gospodarzami przyszłych konferencji COP, w

² Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

umowie w sprawie organizacji konferencji;

22. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Egiptu, przewodniczącemu Rady Praw Człowieka ONZ i Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów.